

Práci předložil(a) student(ka): **Jakub Šípkovský**

Název práce: **Vliv arabské středověké medicíny na evropskou vědu**

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci ve firmě): Mgr. Daniel Křížek, Ph.D.

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn):

V úvodu jsou na straně 1 uvedeny dva hlavní cíle. Prvním, který je formulován poněkud nešťastně, je „zjištění míry vlivu středověké arabsko-islámské medicíny na evropskou vědu, zejména lékařství.“ Druhým je analýza procesu předávání těchto znalostí. Práce rozhodně neobsahuje odpověď na první otázku po míře vlivu a ani by se něco takového nedalo očekávat, jde o těžko řešitelný úkol. Nadto se v práci neřeší evropská věda obecně, ale v podstatě pouze medicína. Zvláště pokud jde o formulaci hlavních tezí či výzkumných otázek, je na místě pečlivější úvaha. Onen proces přenosu je však popsán poměrně zdařile. Pominu-li nevhodnou formulaci první otázky (šlo prostě o vliv arabské medicíny na vývoj té evropské), mohu říci, že byl cíl z větší části splněn.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Práce je kompilačního charakteru bez výraznější nadstavby. Autor efektivně využil poměrně široký soubor zdrojů. Práce je vhodně strukturovaná a skládá se ze dvou hlavních částí. V první se autor věnuje vývoji a hlavním charakteristikám medicíny v islámském prostředí a jeho srovnání s úrovní lékařství v Evropě. Zde bych se zeptal, co autora vedlo k výběru podrobněji zkoumaných témat (psychoterapie, nemocnice aj.) a ne jiných či dalších? Stěžejní je druhá část, která se zabývá oním přenosem znalostí do evropského křesťanského prostředí a jejich využití. Obecně jde o obsahově hodnotnou práci, avšak s jistými nedostatky. Nejprve bych zmínil už samotný nevhodně zvolený název, který implikuje, že je v práci analyzován vliv arabské medicíny na evropskou vědu obecně. Tak tomu není. Osobně bych také opatrněji nakládal s výrazy jako „prokázal“ či „dokázal“, kterými autor – zejména v závěru – vlastně mate čtenáře. Mám-li uvést příklad, tak v závěru na str. 68 autor píše, že v případě očního lékařství „prokázal podstatnou úlohu poznatků arabské středověké medicíny v evropském prostředí...“, přitom příslušná kapitola obsahuje pouze zmínky o možném využití poznatků v evropském prostředí. Poznámky, že se z příspěvků Ibn Isháqa „mohli od 11. století těšit také evropští vědci“ (str. 56) nebo že byly určité knihy využívány evropskými lékaři „po staletí a měly dopad na jejich teorii, praxi a terminologii“ (str. 59) jistě nelze považovat za „důkaz podstatné úlohy“. Také není příliš těžké „prokázat značně pravděpodobný vliv“ (závěr, str. 67) v případě Ibn Nafise – v příslušné kapitole se na straně 48 praví: „Pokud z jeho teorie plicního oběhu skutečně vycházeli evropští lékaři..., je jeho podstatný vliv na evropské lékařství nesporný.“ To je závěr, který může být těžko opřený o skutečný důkaz.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Jazykový projev autora je na dobré úrovni, text je srozumitelný a dostatečně čtivý. Obsahuje nicméně ne zcela ojedinělé pravopisné chyby a také překlepy. Přepisy jsou obecně na velmi dobré úrovni, ovšem i zde existují chyby (Abdullah str.5, Junun Funun místo džunún funún str. 11, na jedné straně (13) al-Madžúsí i al-Majúsí aj.). Z nějakého důvodu se v práci uvádějí v případě arabských knih anglické překlady, ale nikoli české. Podobně je to s postavami (Gerard of Cremona, Giles of Santarém aj.). V seznamu použitých zdrojů není vůbec použita kurziva, ať už u monografií nebo žurnálů. Odkazování na zdroje je ovšem v pořádku. Grafická úprava je v pořádku, kapitoly jsou členěny přehledně.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Autor si vybral zajímavé téma, jehož zpracováním obohacuje naše odborné prostředí. Předložený text je obsahově hodnotný a může jistě posloužit jako užitečný materiál pro studium vzájemných historických interakcí mezi Evropou a Blízkým východem. Obecně splňuje nároky na odbornou práci. Trpí však několika výraznými slabinami naznačenými výše, které mi nedovolují navrhnout lepší hodnocení než níže uvedené. Autor měl zejména pozorněji promyslet celkovou koncepci práce, vlastní text musí odpovídat jak názvu práce, tak stanoveným výzkumným otázkám. Nebylo možné upravit název? Nebylo možné po hrubém dokončení textu upravit znění cílů deklarovaných v úvodu?

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

- 1) Existuje v rámci daného tématu nějaký relevantní zdroj v českém jazyce?
- 2) Na straně 2 autor píše, že používá „občas zjednodušený výraz věda, který však neznamená vědu z dnešního pohledu.“ Mohl by vysvětlit, co tím myslí?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

(výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě):

Velmi dobře až dobře s přihlédnutím k průběhu obhajoby.

Datum: 30.5.2013

Podpis:

